

**ITINERARI FORMATIU UNITAT DOCENT MULTIPROFESIONAL DE SALUT MENTAL
ESPECIALITAT INFERMERIA EN SALUT MENTAL****Versió 6****Aprovat per la Comissió de Docència el 17 de maig de 2022****Autora: YESSICA MARQUEÑO PRADA. Infermera especialista en Salut Mental****CAP UNITAT DOCENT: DR. DIEGO J. PALAO VIDAL****COORDINADOR D'INFERMERIA: SR. ALBERT GRANERO****TUTORA: LIDIA TORRENT SOLA****JORGE TORRES VALLEJOS****1. Introducció**

La formació especialitzada dels professionals d'infermeria en l'àmbit de la salut mental té una llarga trajectòria que es va iniciar als anys setanta amb la creació de l'especialitat de psiquiatria. Aquesta especialització estava vinculada a la formació bàsica d'Ajudant Tècnic Sanitari i el període de formació durava dos cursos acadèmics que incloïen un programa de formació teòrica i pràctiques assistencials.

Des de 1998 l'Especialitat d'Infermeria de Salut Mental ha estat vinculada a la titulació universitària de diplomant d'Infermeria. Aquest programa segueix el model de formació pel sistema de residència, comú als programes d'especialització d'altres professionals de Ciències de la Salut (metges, psicòlegs, farmacèutics, etc.)

El programa actual de l'Especialitat d'Infermeria en Salut Mental, vinculat a la formació Universitària de Diplomant i/o Grau en Infermeria, s'ha organitzat en una estructura comuna denominada Unitat Docent Multiprofessional (UDM), on s'agrupen les tres especialitats de Salut Mental (Infermeria, Psicologia i Psiquiatria). En el cas de l'Especialitat d'Infermeria en Salut Mental, l'any 2012 la formació ha passat de tenir una durada d'un a dos anys.

El programa formatiu de l'Especialitat d'Infermeria en Salut Mental, derivat de les noves demandes de cures, dels canvis socioculturals i dels avenços científicotecnològics, té en compte la modificació del concepte de salut, entesa no com un fi en si mateixa, sinó com a part integrant del desenvolupament personal, la qual cosa obliga a un nou enfocament de l'atenció centrada en l'individu sa i/o malalt, en la família i en la

comunitat, incloent, així mateix, conceptes de prevenció, promoció i rehabilitació de la salut.

El coneixement i la valoració dels canvis esmentats anteriorment i de les demandes dels serveis, al costat de l'especificitat en l'atenció als problemes de salut mental i a la demanda social d'atenció dels mateixos, justifica la formació d'infermeres especialistes en salut mental per afavorir la millora de la qualitat de les cures oferts per l'equip en els diferents nivells d'atenció.

La infermera especialista en salut mental és el professional sanitari que, amb una actitud científica responsable i utilitzant els mitjans clínics i tecnològics adequats al desenvolupament de la ciència, proporciona una atenció i cures d'infermeria especialitzats en salut mental. Aquests es duen a terme en els diferents nivells d'atenció (promoció, prevenció, tractament i rehabilitació de la salut mental), tenint en compte també els factors extrínsecs que intervenen en l'aparició de les alteracions de la salut mental.

L'àmbit d'actuació de les infermeres especialistes en salut mental abasta tant l'atenció hospitalària, en règim d'hospitalització total o parcial, com l'atenció a la comunitat a través dels centres de salut mental especialitzats, centres d'atenció primària, domicilis, institucions socials (escoles, residències, centres d'acollida ...) i/o centres destinats a realitzar activitats rehabilitadores relacionades amb la salut mental. Aquesta actuació especialitzada, es desenvolupa tant en els centres del Sistema Nacional de Salut com en centres privats degudament autoritzats.

2. Objectius generals i específics per a la formació

General.

Formar infermeres especialistes en salut mental que assegurin la prestació de cures a individus, famílies, i grups en els diferents nivells d'atenció de salut mental, dotant-los de la qualificació necessària que els permeti donar una atenció especialitzada, així com formar, investigar, gestionar i assumir responsabilitats en tots els àmbits del seu camp d'actuació.

Específics

En finalitzar el programa el/la resident haurà adquirit els coneixements, habilitats i actituds necessàries per a:

- Gestionar el cos teòric de coneixements perquè aquest li permeti aplicar en la pràctica el que s'ha après.
- Desenvolupar les competències bàsiques que permeten donar una atenció adequada i especialitzada.
- Assumir responsabilitats en tots els àmbits del camp d'actuació de la infermera especialista en salut mental.
- Aplicar les eines per donar una atenció especialitzada de qualitat en tots els dispositius de salut mental.
- Donar cures de qualitat a individus, famílies i grups en els diferents nivells d'actuació de salut mental.
- Dissenyar un projecte de recerca en salut mental.

3. Durada i distribució de la formació

Des de l'any acadèmic 1998-99 fins al 2011-12 s'ha realitzat l'Especialitat d'Infermeria de Salut Mental a un any i a partir del curs 2012-13 es comença a desenvolupar en dos anys.

La durada total de l'especialitat és de dos anys.

4. Competències professionals a adquirir segons any de residència, detallant activitats assistencials i calendari de rotacions.

La formació que l'Infermera Especialista en Salut Mental realitza per desenvolupar tot el seu àmbit competencial, es basa en la conjugació del coneixement entre l'àmbit científic de les ciències de la salut i l'àmbit humanista de les ciències socials. El període formatiu de l'Infermera Especialista en Salut Mental inclou formació pràctica en diferents dispositius assistencials (*apartat 4.2*), formació teòrica (*apartat 6*), participació en sessions bibliogràfiques i clíniques (*apartat 7*) i disseny d'un projecte d'investigació. El correcte desenvolupament del programa formatiu permetrà que en finalitzar la residència l'Infermera Especialista en Salut Mental hagi adquirit els coneixements, les habilitats, les actituds i les competències per a desenvolupar les funcions que són pròpies de l'especialitat.

1.1. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS GENERALS

En finalitzar el seu període de formació a través dels diferents dispositius del servei, l'infermera especialista en Salut Mental, estarà capacitada per desenvolupar totes

aquelles funcions dins l'àmbit assistencial, docent, de gestió i investigació i per tant haurà d'haver desenvolupat totes les competències per les que ha estat formada.

1.1.1. Competències assistencials

- Utilitzar la relació terapèutica com a instrument bàsic de comunicació i relació en el marc de les cures d'infermeria de salut mental i dels principis ètics.
- Formular judicis professionals a partir de l'integració de coneixements, l'anàlisi de la informació i el pensament crític.
- Valorar, diagnosticar, planificar, executar i avaluar les cures d'infermeria de salut mental adreçats a persones, famílies i grups, d'acord amb el concepte d'atenció integral, en el marc de la promoció, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la salut mental, al llarg del cicle vital, tenint en compte així mateix els criteris de qualitat i seguretat del pacient.
- Participar en l'elaboració del pla integral d'atenció a la salut mental de les persones, famílies o grups, aportant a l'equip de salut mental plans de cures específics.
- Coordinar i afavorir la continuïtat entre els diferents nivells assistencials, mitjançant la elaboració de l'informe de continuïtat de cures d'infermeria.
- Elaborar, aplicar i avaluar guies clíniques de cures d'infermeria de salut mental basades en l'evidència científica i participar en la creació de guies clíniques de salut mental amb altres professionals.
- Manejar i indicar l'ús de fàrmacs i altres productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria en l'àmbit de salut mental, d'acord amb la legislació vigent.
- Programar i desenvolupar plans de cures d'infermeria de salut mental en l'àmbit comunitari, utilitzant la visita domiciliària com a instrument d'intervenció terapèutica.
- Coordinar les cures d'infermeria que s'ofereixen qualsevol que sigui el dispositiu i nivell d'atenció a la salut mental en el qual es trobi, supervisant les intervencions d'altres professionals i l'ajust de les mateixes a la planificació de cures especialitzats de salut mental establerts per a cada pacient i/o situació.
- Actuar com a gestora de casos en els problemes de salut mental que requereixen continuïtat de cures, manejant l'estratègia que hagi estat consensuada per l'equip de salut mental.
- Assessorar, en qualitat d'experta, a professionals de infermeria, altres professionals de la salut, així com a persones i/o grups.

1.1.2. Competències docents

- Educar en matèria de salut mental a persones, famílies, grups i comunitats.

- Formar en matèria de salut mental als futurs professionals i especialistes en infermeria, així com col·laborar en la formació d'altres professionals.

1.1.3. Competències investigadores

- Generar coneixement científic a l'àmbit de la salut, impulsar línies de recerca i divulgar l'evidència.
- Liderar i/o participar com a membre de l'equip investigador en projectes de recerca multidisciplinaris.

1.1.4. Competències de gestió

- Dirigir i/o participar en l'organització i administració dels serveis de salut mental.
- Participar en la determinació d'objectius i estratègies en matèria de salut mental, dins les línies generals de la política sanitària i social del país.
- Gestionar els recursos humans disponibles per valorar, diagnosticar, planificar, executar i avaluar cures d'infermeria de salut mental adreçats a persones, famílies i grups, d'acord amb el concepte d'atenció integral, en el marc de la promoció, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la salut mental, al llarg del cycle vital.
- Els recorreguts dels professionals pels diferents dispositius de la unitat docent són imprescindibles per a la formació del resident per tal de poder conèixer les diferents realitats assistencials i organitzatives dels diferents equipaments o recursos que presten atenció a la població.

1.2. CALENDARI DE ROTACIÓ PER ANY DE RESIDÈNCIA

A continuació s'especifiquen les Unitats i Programes de Salut Mental pels quals l'infermera resident en salut mental rotarà durant el període de formació, així com la distribució prevista durant el primer i segon any de residència.

1.2.1. Unitats i Programes de Salut Mental a la Corporació Sanitària Parc Taulí

Les rotacions de les Infermeres Residents en Salut Mental a la Corporació Sanitària Parc Taulí es realitzaran a:

- **Unitats de Atenció Especialitzada**
  - Unitat d'Hospitalització de Psiquiatria d'aguts (UHPA).
  - Unitat d'Hospitalització de Psiquiatria í a de Subaguts (UHPSA).
  - Unitat de Crisi d'Adolescents (UCA).
  - Unitat d'Hospitalització de Desintoxicació (UHD).
  - Hospital de Dia de Psiquiatria í a d'adults (HDA).
  - Hospital de Dia de Psiquiatria í a d'adolescents (Hdad).

- Unitat d'Hospitalització Psicogeriatria.
- Centre d'atenció i seguiment al drogodependent (CASD).
- **Unitats de Salut Mental Comunitària i programes específics comunitaris**
  - Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA).
    - Programa Trastorn Mental Sever (TMS).
    - Programa de Primers Episodis Psicòtics (PEP).
    - Programa de Seguiment Individualitzat (PSI).
    - Programa per a l'impuls i l'ordenació de la promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (PRODEP).
    - Programa de prevenció del suïcidi i seguiment telefònic de la temptativa autolítica.
  - Centre de Salut Mental Infantojuvenil (CSMIJ).
    - Programa trastorn mental greu (TMG).
    - Programa de Trastorn de la Conducta Alimentària (TCA).
    - Programa de Trastorn de Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH).
    - Programa d'Autisme.
    - Programa de prevenció del suïcidi i seguiment telefònic de la temptativa autolítica.

4.1. IIR 1º

Les rotacions dels residents durant el primer any són les que s'adjunten en la següent taula:

IIR Primer any		
Rotació	Dispositiu	Duració
Hospitalització adults	Centre de Salut Mental d'Adults	4 MESOS
Hospitalització de Desintoxicació	Centre de Salut Mental Desintoxicació	1 MES
Crisi d'Adolescents	Centre de Salut Mental Infantojuvenil	1 MES
Psicogeriatría (Complementat amb EAlA Demències+ Servei Rehabilitador Comunitari Antaviana)	Centre de Salut Mental Psicogeriatría	2 MESOS
Hospital de Dia	Centre de Salut Mental d'Adults	2 MESOS
Atenció i seguiment al drogodependent	Centre de Salut Mental Drogodependència	1 MES

4.2. IIR 2º

Les rotacions dels residents durant el segon any són les que s'adjunten en la següent taula:

IIR Segon any		
Rotació	Dispositiu	Duració
Hospitalització de Psiquiatria de Subaguts + Domiciliària	Centre de Salut Mental d'Adults	2 MESOS
Programa de Seguiment Individualitzat	Centre de Salut Mental d'Adults	2 MESOS
Salut Mental d'Adults	Centre de Salut Mental d'Adults	3 MESOS
Hospital de dia Infantojuvenil	Centre de Salut Mental Infantojuvenil	2 MESOS
Salut Mental Infantojuvenil	Centre de Salut Mental Infantojuvenil	2 MESOS

4.3. Nivells de supervisió i d'autonomia¹

El resident desenvoluparà de forma programada i tutelada les activitats previstes en el programa formatiu de l'Especialitat d'Infermeria de Salut Mental, assumint de forma progressiva responsabilitats, amb un nivell decreixent de supervisió a mesura que avanci en l'adquisició de les competències previstes en el programa, fins a arribar, en concloure el programa formatiu el grau inherent a l'exercici autònom de l'especialitat d'infermeria de salut mental.

El tutor és el responsable de tot el procés d'ensenyament i aprenentatge, per la qual cosa haurà de mantenir un contacte continu i estructurat en tots els dispositius de la unitat docent on el resident desenvolupi la seva activitat.

1.3. COMPETÈNCIES PROFESSIONALS GENERALS I ESPECÍFIQUES A ADQUIRIR EN L'ITINERARI FORMATIU I CRITERIS DE RESULTATS

En aquest apartat es desglossen per a cadascuna de les competències generals (*esmentades a l'apartat 4.1*) les competències específiques que el infermer especialista en Salut Mental adquirirà durant l'itinerari formatiu. S'especifica per a cadascuna de les competències específiques els criteris de resultats. L'assumpció de les competències generals requereix de la realització d'activitats complementàries i *d'activitats mínimes a realitzar dins de l'itinerari formatiu del IIR (*)*.

.- COMPETÈNCIA GENERAL: Utilitzar la relació terapèutica com a instrument bàsic de comunicació i relació en el marc de les cures d'infermeria de salut mental i dels principis ètics.

1.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Establir una relació terapèutica adequada amb els pacients i familiars.

CRITERIS DE RESULTATS

Inicia, fomenta i manté una relació terapèutica amb el pacient.

Té una actitud d'escolta activa, assertiva, oberta, respectuosa i receptiva.

Realitza un abordatge correcte en situacions de crisi

Intervé com a mínim en 10 situacions d'urgència o crisi (*).

Aplica correctament els coneixements, les habilitats i les actituds per al maneig de l'estrès, l'aplicació de les tècniques de relaxació, l'entrenament assertiu, la resolució de conflictes i la modificació de conductes.

Utilitza correctament la comunicació verbal i no verbal ajudant el pacient a verbalitzar les seves necessitats.

Realitza l'entrevistar d'infermeria amb empatia i respecte.

Promou un entorn favorable per a la comunicació, facilitant la creació del vincle terapèutic i establint una aliança terapèutica o relació d'ajuda.

Manté la privacitat i confidencialitat.

Demostra habilitats per enfrontar i resoldre situacions amb pacients agitats, prioritzant la seguretat i la integritat tant del pacient com de l'equip de treball.

Demostra habilitats per a entaular una relació terapèutica amb els pacients.

Afavoreix un ambient de comprensió, confiança, empatia i confidencialitat.

Manté informat regularment al pacient i cercles pròxims, expressant-se de forma senzilla, comprensible i respectuosa.

Demostra actituds, habilitats i comportaments per fer possible una comunicació efectiva amb els pacients i els seus familiars.

1.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per aplicar els principis ètics i deontològics en les cures d'infermeria de salut mental
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix i aplica els principis de bioètica, el codi deontològic d'infermeria així com els drets humans i la legislació vigent en salut mental.
Coneix i aplica els aspectes ètics i legals relacionats amb el maneig de la informació i de la història clínica per assegurar la confidencialitat i el secret professional.
Coneix l'existència i el funcionament dels Comitès d'Ètica Assistencial i de Recerca (CEIC)
Aplica els fonaments de la bioètica en l'exercici professional.
Procedeix d'acord amb el Codi Deontològic.
Actua incorporant els valors de l'organització en la qual treballa.
Assumeix les responsabilitats ètiques de les seves decisions i accions tant en la seva relació amb altres professionals sanitaris com amb els pacients i familiars.
Protegeix la confidencialitat de la informació i la intimitat de les persones.
Actua des d'una perspectiva holística, assegurant el respecte als drets de la persona en la seva totalitat (valors culturals, espirituals, presa de decisions ...) i valorant la diversitat.
Registra les activitats a la documentació clínica..
Participa en els fòrums i comitès d'ètica.
Identifica i exposa dilemes ètics.
Mostra compromís amb l'ètica de la investigació.
Manté una actitud oberta i no discriminatòria.
Aborda els problemes de salut de manera eficient i ètica.
Demostra els coneixements, actituds, habilitats i comportaments per a la protecció dels drets dels pacients amb una actitud de tolerància i respecte cap a grups socials més sensibles, preocupant-se pels problemes de salut pública.
Manté, de manera especial, una pràctica clínica i una actitud que preserva el respecte pels pacients i el seu dret a triar lliurement.

1.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per establir relacions terapèutiques que ajudin a les persones en el seu procés de creixement personal, en la seva adaptació al medi i en aprenentatge de comportaments que millorin la seva autonomia.

CRITERIS DE RESULTATS

Identifica els elements, habilitats i actituds que intervenen en l'establiment d'una relació terapèutica.

Detecta els fenòmens de transferència i contratransferència

Estableix relacions terapèutiques.

Ajuda a les persones en el seu procés de creixement personal i en la seva adaptació al medi.

Ensenya a les persones en el procés d'aprenentatge de nous hàbits per millorar la seva autonomia.

1.4.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat d'aplicar en la pràctica, els principis teòrics de la comunicació humana en les cures d'infermeria en la Salut Mental

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix les principals teories de comunicació i de la motivació humana.

Identifica el paper dels sentiments i les emocions en les respostes humanes.

Aplica principis de comunicació efectiva en l'exercici de l'activitat professional.

Introdueix estratègies de motivació en l'elaboració de plans de cures.

És capaç de manejar-se en situacions conflictives amb pacients o familiars

2.- COMPETÈNCIA GENERAL: Formular judicis professionals a partir de la integració de coneixements, l'anàlisi de la informació i el pensament crític.

2.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per reconèixer la història de la Salut Mental i les diferents teories i models psicològics i psiquiàtrics

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix la història de l'assistència psiquiàtrica així com les diferents teories i models psicològics i psiquiàtrics actuals.

Analitza amb sentit crític els elements clau de la història de la Salut Mental i el seu impacte en les cures.

Sap identificar les aportacions específiques de les diferents teories i models conceptuals en la comprensió dels trastorns mentals.

2.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per descriure l'epidemiologia de la Salut Mental, identificant les necessitats i els factors protectors i de risc de la població

CRITERIS DE RESULTATS

Identifica les necessitats així com els factors protectors i de risc de la població en matèria de Salut Mental.

Describeix els indicadors clau de l'epidemiologia psiquiàtrica i de salut mental.

Formula propostes d'intervenció per incidir favorablement en alguns indicadors epidemiològics.

Proposa estratègies d'intervenció específiques per lluitar contra l'estigma i l'exclusió social de les persones amb malaltia mental.

2.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a integrar en els plans de cures d'infermeria de Salut Mental els coneixements de psicopatologia i clínica psiquiàtrica.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix en profunditat les alteracions psicopatològiques més freqüents i la clínica psiquiàtrica.

Coneix i aplica les diferents classificacions diagnòstiques i psiquiàtriques.

Identifica les aportacions d'aquestes classificacions per al desenvolupament dels plans de cura d'infermeria de Salut Mental.

Utilitza els coneixements de la psicopatologia per elaborar plans de cures d'infermeria de Salut Mental.

Demostra habilitat per tractar els problemes de salut mental aconseguint l'adherència dels pacients a les indicacions terapèutiques, demostrant a si mateix capacitat per consultar amb eficàcia.

2.4.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per utilitzar les diferents modalitats terapèutiques d'intervenció en Salut Mental, manejant els diferents conceptes teòrics en què es fonamenten

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix i aplica els principals conceptes teòrics de les diferents modalitats d'intervenció en Salut Mental..

Coneix els diferents tractaments biològics així com els efectes que produeixen, les cures derivats i les precaucions a tenir en compte i actua en conseqüència.

Aplica els tractaments farmacològics derivats de l'atenció multiprofessional, vigilant els seus efectes i desenvolupant les cures d'infermeria corresponents.

Participa en el disseny i implementació de les diferents modalitats d'intervenció psicosocial en el context del treball multidisciplinari unidireccional.

Identifica i utilitza totes les aportacions de les diferents modalitats terapèutiques per elaborar els seus plans de cures d'infermeria de Salut Mental.

Coneix els factors que incideixen en l'adherència terapèutica i formula propostes d'intervenció en el pla de cures d'infermeria de Salut Mental.

Analitza, interpreta i sintetitza críticament la informació.

Mostra d'actitud de crítica constructiva exposant propostes de millora.

3.- COMPETÈNCIA GENERAL: Valorar, diagnosticar, planificar, executar i avaluar cures d'infermeria de salut mental adreçats a persones, famílies i grups, d'acord amb el concepte d'atenció integral, en el marc de la promoció, la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la salut mental, al llarg del cicle vital, tenint en compte així mateix els criteris de qualitat i seguretat del pacient.

3.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per reconèixer l'evolució històrica de les cures i les diferents teories i models d'infermeria i aplicar-los en els plans de cures d'infermeria de Salut Mental, reflectint la concepció integral del tenir cura

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix les etapes o moments clau en l'evolució de les cures d'infermeria de Salut Mental.

Identifica els components específics d'infermeria de Salut Mental implícits en les diferents teories i models infermers.

Selecciona la teoria o el model de cures d'infermeria més adequat a les necessitats i a la situació de cures..

3.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per obtenir i analitzar les dades per determinar l'estat de salut mental de la persona i descriure les seves capacitats i / o els seus problemes.

CRITERIS DE RESULTATS

Utilitza habilitats d'observació i comunicació per a la realització de l'entrevista d'infermeria i obté les dades rellevants de l'usuari i / o persones significatives tenint en compte aspectes físics, psicològics, socials i culturals que afecten l'estat de salut.

Utilitza instruments de valoració i registre propis d'Infermeria de Salut Mental.

Observa i valora signes objectius i subjectius manifestats en relació a l'estat de salut mental de la persona, tenint en compte les seves creences de salut i motivació per al canvi.

Valora hàbits de salut, capacitat d'autocura i rol social.

Coneix els recursos familiars, culturals, socials i de suport que hi ha a la comunitat.

Identifica i valora les dades significatives per valorar els problemes reals i / o potencials de Salut Mental del pacient.

Sap fer anamnesi i exploració de l'estat mental.

Realitza un bon plantejament diagnòstic.

3.3- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per, manejar i aplicar les nosografies infermeres en els plans de cures d'infermeria de Salut Mental.

CRITERIS DE RESULTATS

Aplica les nosografies infermeres en els plans de cures d'infermeria de Salut Mental.

Realitza un procés de raonament i de pensament crític a l'hora d'utilitzar els llenguatges estandarditzats i els programes informàtics en l'elaboració i registre dels plans de cures.

3.4.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a elaborar plans de cures d'infermeria de Salut Mental que reflecteixin l'aplicació correcta de les diferents etapes del procés d'atenció d'infermeria

CRITERIS DE RESULTATS

Elabora plans de cures d'infermeria de Salut Mental que reflecteixen l'aplicació correcta de les diferents etapes del procés d'atenció d'infermeria.

Analitza, interpreta i sintetitza críticament la informació.

Formula objectius assolibles amb el pacient i / o persones significatives tenint en compte les seves expectatives.

Presenta i defensa els plans d'infermeria de Salut Mental, utilitzant els recursos didàctics i audiovisuals pertinents.

Demostra el desenvolupament d'habilitats per diagnosticar i tractar els problemes de salut mental d'acord amb l'especialitat.

3.5.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per elaborar i aplicar plans de cures d'infermeria de Salut Mental, prenent com a criteri les necessitats específiques que presenten les persones segons l'etapa del cicle vital en què es troben i l'àmbit en el qual reben les cures

CRITERIS DE RESULTATS

Elabora i aplica plans de cures d'infermeria de Salut Mental per a persones, famílies o grups en les diferents etapes del cicle vital tenint en compte la diversitat sociocultural.

Elabora i aplica plans de cures d'infermeria de Salut Mental per a persones, famílies o grups en els diferents àmbits d'actuació.

Elabora i aplica plans de cures d'infermeria de Salut Mental per a persones, famílies o grups en situacions de salut específiques.

Elabora informes d'infermeria a l'alta hospitalària per assegurar la continuïtat de cures entre els diferents nivells assistencials.

Demostra coneixements, habilitats, actituds i comportaments per donar atenció integral als malalts, considerant la càrrega social dels pacients en els plantejaments i programes terapèutics.

Porta a terme el seguiment complet del pacient, d'acord amb el procés d'atenció d'infermeria, almenys en els següents casos: infantojuvenil (2 casos), assistència intrahospitalària (4 casos), assistència comunitària (5 casos) i en casos que utilitzin els 3 nivells d'atenció -Centres de Salut Mental, Hospitalització, Centres Comunitaris i / o de rehabilitació- (2 casos) (*).

3.6.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a desenvolupar intervencions de promoció de la salut mental que contribueixin a mantenir i / o augmentar el benestar subjectiu, el creixement personal i l'aprenentatge d'un estil de vida mentalment saludable

CRITERIS DE RESULTATS

Describeix el concepte de Salut Mental Positiva i els factors relacionats més pròxims al constructe: promoció i prevenció de la salut mental, benestar subjectiu i qualitat de vida, optimisme, felicitat i resiliència.

Identifica els components psicosocials de les cures d'infermeria que intervenen en la promoció de la Salut Mental.

Dissenyja intervencions de Salut Mental Positiva que contribueixin a mantenir i / o augmentar el benestar subjectiu, el creixement personal i l'aprenentatge d'un estil de vida mentalment saludable.

Participa en, almenys, un programa de rehabilitació psicosocial (*).

3.7.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a aplicar les bases psicosocials del comportament humà en els plans de cures d'infermeria, identificant els principals mecanismes d'afrontament i adaptació

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix i aplica les bases psicosocials del comportament humà.

Identifica els principals mecanismes d'afrontament i adaptació que les persones utilitzen enfront de les situacions de canvi i / o crisi.

Considera les característiques socioculturals de les persones a les que atén per elaborar plans de cures d'infermeria de Salut Mental..

Realitza actuacions professionals per ajudar a persones o grups que es trobin amb dificultats d'afrontament i / o adaptació abans situacions de canvi.

3.8.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a aplicar en les intervencions grupals, les bases teòriques i tècniques d'intervenció grupal

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix i aplica les principals teories i tècniques d'intervenció grupal.

Identifica els rols o posicionaments dels participants en diferents situacions grupals.

Dissenya i realitza intervencions grupals per desenvolupar de forma autònoma i / o en col·laboració amb altres professionals.

Coneix els grups psicoeducatius específics dirigits a pacients amb patologia mental.

4.- COMPETÈNCIA GENERAL: Participar en l'elaboració del pla integral d'atenció a la salut mental de les persones, famílies i grups, aportant a l'equip de salut mental plans de cures específiques.

4.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a planificar, desenvolupar i avaluar activitats educatives en matèria de Salut Mental, dirigides a persones, famílies o grups, així com a altres professionals.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix la metodologia per desenvolupar programes d'educació en Salut Mental i les principals aplicacions.

Coneix els sistemes d'avaluació de resultats de les activitats educatives en matèria de Salut Mental.

Planifica, desenvolupa i avalua activitats educatives en matèria de Salut Mental, dirigides a persones, famílies, grups i comunitats.

Planifica, desenvolupa i avalua activitats educatives en matèria de Salut Mental, dirigides a professionals de la salut i altres col·lectius.

Participa al menys en un programa d'educació per a la Salut Mental (*).

4.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per desenvolupar plans de cures d'infermeria de Salut Mental adequats a les diferents situacions de canvi i / o crisi en què es troba la persona família o grup

CRITERIS DE RESULTATS

Mostra actitud receptiva i sensible a la detecció de canvis ja brindar suport.

Detecta canvis i situacions potencials de crisi..

Dissenya i aplica intervencions d'infermeria per a diferents situacions de canvi i / o crisi en què es troba la persona, família o grup.

Demostra habilitats per valorar quins aspectes determinants de la salut afecten cada pacient i poder reconèixer, avaluar i respondre als factors psicosocials, econòmics i biològics que influeixen en la salut de la població atesa.

4.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per reconèixer que el producte final de l'atenció als pacients és el resultat de les interaccions d'aquests amb els membres de l'equip interdisciplinari i de les que es produeixen entre els mateixos integrants de l'equip de salut mental.

CRITERIS DE RESULTATS

Identifica variables de la dinàmica de l'equip de treball que faciliten o dificulten el desenvolupament efectiu de les tasques.

Actua tenint en compte que el producte final de l'atenció als pacients és el resultat de les interaccions d'aquests amb els membres de l'equip interdisciplinari i de les que es produeixen entre els mateixos integrants de l'equip d'infermeria

Participa en, almenys, 5 sessions de coordinació de casos clínics a nivell d'àrea (*).

5.- COMPETÈNCIA GENERAL: Coordinar i afavorir la continuïtat entre els diferents nivells assistencials, mitjançant l'elaboració de l'informe de continuïtat de cures d'infermeria.

5.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Garantir la continuïtat de les cures utilitzant la comunicació formal i estructurada.

CRITERIS DE RESULTATS

Elabora informes d'infermeria ben estructurats i concisos, i comunicar els problemes identificats i les conseqüències sobre els plans d'actuació.

Presenta a la resta de professionals dels casos de forma estructurada, comprensible i concisa

Es comunica amb els diferents nivells assistencials.

Participa a les sessions formatives de l'equip interdisciplinari, de l'equip d'infermeria en Salut Mental i l'equip d'atenció primària, almenys 2 vegades (*).

Elabora 15 informes de continuïtat de cures d'infermeria de pacients que realitzin el seu tractament a través dels diferents dispositius assistencials (*).

Dissenyar, almenys, 1 programa d'interconsulta d'infermeria de Salut Mental amb professionals d'infermeria de Salut Mental (en un altre àmbit d'actuació diferent al que es troba el resident) o amb professionals d'infermeria d'altres àmbits (unitats generals d'hospitalització, centres d'atenció primària, etc.) (*).

6.- COMPETÈNCIA GENERAL: Elaborar, aplicar i avaluar guies clíniques de cures d'infermeria de salut mental basades en les evidències científiques i participar en la creació de guies clíniques de salut mental amb altres professionals.

6.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Participar en el desenvolupament i implementació de protocols, plans de cures estandarditzats i guies clíniques multidisciplinars.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix la metodologia d'elaboració, aplicació i avaluació dels protocols, plans de cures estandarditzats i guies clíniques.

Realitza revisió bibliogràfica adequada per a l'elaboració dels protocols, plans de cures estandarditzats i guies clíniques..

Mostra habilitats per desenvolupar guies d'actuació d'infermeria.

Identifica i utilitza totes les aportacions de les diferents modalitats terapèutiques per desenvolupar i implementar els protocols, plans de cures estandarditzats i guies clíniques.

7.- COMPETÈNCIA GENERAL: Fer servir i indicar l'ús de fàrmacs i altres productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria en l'àmbit de salut mental, d'acord amb la legislació vigent.

7.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per aplicar la normativa vigent sobre l'ús, indicació i autorització de fàrmacs i altres productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria en l'àmbit de la Salut Mental.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix la normativa vigent sobre l'ús, indicació i autorització de fàrmacs i altres productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria en l'àmbit de la Salut Mental i actua en conseqüència.

7.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per detectar de forma precoç els problemes potencials derivats de l'ús farmacològic.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix la resposta als tractaments farmacològics, les interaccions i els efectes adversos.

Explora i valora els sentiments i preocupacions que tenen el pacient i/o la família respecte al tractament.

Administra correctament la medicació.

Realitza el monitoratge i seguiment dels protocols biològics i psicofarmacològics específics.

7.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per desenvolupar la seva activitat segons la legislació vigent en matèria de Salut Mental i addiccions

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix els drets i deures dels usuaris.

Coneix l'estructura i organització funcional dels serveis de Salut Mental i Addiccions

Coneix la legislació aplicable als serveis de Salut Mental i Addiccions i Sociosanitaris.

Coneix el marc legal i l'organització funcional de la xarxa de Salut Mental i Addiccions de la Comunitat Autònoma i la seva articulació amb altres xarxes i serveis.

Coneix les línies de política sanitària i social en matèria de Salut Mental nacional i internacional.

Procedeix d'acord amb la legislació vigent en matèria de Salut Mental.

Actua respectant els drets dels usuaris i / o pacients.

Es desenvolupa adequadament dins de l'organització funcional establerta.

Mostra actitud de crítica constructiva exposant propostes de millora

Demostra l'adquisició progressiva de coneixements, habilitats i actituds per a un exercici de l'especialitat de manera responsable amb subjecció a les obligacions mèdiques, legals i professionals, mostrant una dedicació i comportament personal i interpersonal íntegre i honrat.

8.- COMPETÈNCIA GENERAL: Programar i desenvolupar plans de cures d'infermeria de salut mental en l'àmbit comunitari, utilitzant la visita domiciliària com a instrument d'intervenció terapèutica.

8.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per elaborar aplicar plans de cures d'infermeria de Salut Mental articulats en el marc de programes d'atenció específica, en el context de la promoció, la prevenció i la rehabilitació de la Salut Mental.

CRITERIS DE RESULTATS

Elabora i aplica plans de cures d'infermeria de Salut Mental articulats en el marc de programes d'atenció específica.

Participa en la planificació i desenvolupament de programes multidisciplinaris adreçats a la comunitat en els diferents nivells d'intervenció orientats cap a la millora de salut de la població.

Desenvolupa els coneixements i les habilitats necessàries per implantar des del seu camp d'acció plans terapèutics encaminats a la prevenció de la cronificació..

Sap fer propostes, plans i projectes de promoció i prevenció secundària en salut mental..

Demostra l'adquisició de coneixements i habilitats per a la identificació de factors que afecten els pacients i participar en programes de promoció de la salut i lluita contra l'estigma de la malaltia mental.

8.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per elaborar i aplicar plans de cures d'infermeria de Salut Mental articulats en el marc de programes d'atenció específica, en el context de la promoció, la prevenció i la rehabilitació de la Salut Mental.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix els programes de Trastorn Mental Sever, primers episodis, prevenció del suïcidi i el programa de seguiment individualitzat per a adults.

Coneix els programes de trastorn mental greu, primers episodis, prevenció del suïcidi i programa del Trastorn de l'espectre autista per infantojuvenil.

Coneix els recursos i els indicadors disponibles en l'àrea de rehabilitació i els seus criteris de derivació

Realitza consultes d'infermeria, almenys, en 50 casos a nivell individual i 15 en famílies (*).

Realitza, com a mínim, 20 visites a domicili (*).

Participa en l'atenció de primeres demandes d'atenció psiquiàtrica, almenys en 20 casos (*).

9.- COMPETÈNCIA GENERAL: Coordinar les cures d'infermeria que s'ofereixen qualsevol que sigui el dispositiu i nivell d'atenció a la salut mental en el qual es trobi, supervisant les intervencions d'altres professionals i l'ajust de les mateixes a la planificació de cures especialitzats de salut mental establerts per a cada pacient i / o situació.

9.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a treballar de forma unificada i coordinada entre tots els professionals, independentment del dispositiu i nivell d'atenció, per donar a cada pacient les cures d'infermeria requerits

CRITERIS DE RESULTATS

Elabora un pla de cures d'infermeria integrat en el pla terapèutic individualitzat multidisciplinar.

Implementa, fa seguiment i avalua el pla de cures d'infermeria de Salut Mental.

Segueix el pla terapèutic individualitzat establert.

10.- COMPETÈNCIA GENERAL: Actuar com a gestora de casos en els problemes de salut mental que requereixen continuïtat de cures (per exemple en trastorns mentals greus), manejant l'estratègia que hagi estat consensuada per l'equip de salut mental.

10.1 COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per actuar com a infermera especialista d'enllaç i interconsulta en els diferents nivells del sistema de salut

CRITERIS DE RESULTATS

Actua com a infermera d'interconsulta i/o d'enllaç especialista de Salut Mental en els diferents nivells del sistema de salut.,

Ofereix una gestió de casos individualitzada per coordinar serveis sanitaris, socials i assegurar la continuïtat assistencial.

Coneix i fa ús de la xarxa d'assistència comunitària per als casos d'incapacitat permanent i/o parcial.

11.- COMPETÈNCIA GENERAL: assessorar, en qualitat d'experta, a professionals d'infermeria, altres professionals de la salut, així com a persones i / o grups

11.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per detectar les necessitats que presenta el grup familiar intervenint adequadament per tal d'optimitzar les seves possibilitats com a grup de suport

CRITERIS DE RESULTATS

Detecta les necessitats que presenta el grup familiar.

Mostra actitud respectuosa respecte a les dinàmiques particulars de cada família.

Dissenya i realitza plans de curtes per a optimitzar la capacitat de la família com a grup de suport..

Dissenya i realitza plans de cures per assessorar i donar suport a la família.

Aplica tècniques de comunicació d'entrevista, d'habilitats, de intervencions en crisi, de maneig de l'estrès, de relaxació, d'entrenament assertiu, de resolució de conflictes i de modificació de conductes.

11.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per assessorar els professionals d'infermeria o altres professionals de la salut

CRITERIS DE RESULTATS

Assessora, orienta i planifica cures d'infermeria per a pacients que presenten problemes de salut mental primaris i/o concomitants.

Estableix interrelació amb les infermeres d'altres serveis de salut per a l'assessorament, detecció i abordatge en el maneig dels problemes de salut mental.

12.- COMPETÈNCIA GENERAL: Adquirir compromís amb la professió, mitjançant l'autoconeixement, la maduresa personal i el treball en equip, fomentant les relacions interprofessionals entre els diferents professionals de Salut Mental.

12.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a aprofundir en un nivell d'autoconeixement que li permeti desenvolupar i potenciar actituds terapèutiques

CRITERIS DE RESULTATS

Mostra disposició cap al desenvolupament de l'autoconeixement i d'actituds terapèutiques.

Fa autocrítica i mobilitza estratègies personals per a la millora d'habilitats relacionals.

Demanda i/o participa amb el tutor en l'anàlisi crítica de les dificultats que poden plantejar-se en la relació terapèutica amb els pacients.

Mostra iniciativa i predisposició per a l'autogestió del seu aprenentatge.

Demostra motivació i compromís suficient per iniciar i mantenir un procés d'autoaprenentatge al llarg de la seva vida professional.

12.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per manejar les relacions interpersonals actuant com a referent en les demandes de consulta i / o interconsulta que es presentin

CRITERIS DE RESULTATS

Identifica i maneja adequadament els components que intervenen en les relacions interpersonals.

Actua com a referent en les demandes de consulta i / o d'interconsulta que es presenten..

Demostra posseir les habilitats i coneixements necessaris per contribuir i participar de forma eficaç en les activitats d'equips interdisciplinaris..

Desenvolupa habilitats comunicatives adequades per consultar eficaçment amb altres professionals sanitaris i col·laborar activament en la realització d'altres activitats que es duguin a terme en l'equip pluridisciplinar.

12.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per treballar en equip.
CRITERIS DE RESULTATS
Manifesta consideració i valoració del treball dels altres sabent treballar en equip, participant en l'interès conjunt per aconseguir el compliment d'objectius comuns..
Manifesta interès per l'aprenentatge, desenvolupament personal i professional, responsabilitat, honestedat i seny.
Actitud positiva i creativa davant de nous compromisos..
Desenvolupa els coneixements, habilitats, actituds i comportaments per tenir una correcta actuació professional en la relació metge-pacient i en les situacions d'estrès..
Sol·licita opinió i escolta amb atenció i respecte les opinions i decisions d'altres professionals.
Expressa la discrepància amb consideració i educació.
Contribueix a fomentar un ambient de treball agradable i saludable.
Assumeix amb naturalitat i respecte les tasques que li corresponen o se li assignen.
Mostra disponibilitat davant les necessitats de l'equip animant a la col·laboració i cooperació

13.- COMPETÈNCIA GENERAL: Educar en matèria de Salut Mental a persones, famílies, grups i comunitats.

13.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a utilitzar estratègies i intervencions de promoció i manteniment de la salut mental a persones, famílies, grups i comunitats
CRITERIS DE RESULTATS
Desenvolupa estratègies i intervencions de promoció de la Salut Mental per a persones en situacions amb risc de presentar problemes de salut mental.
Identifica problemes de salut mental en la comunitat.
Planifica i participa en els programes de salut, avaluant els resultats.
Identifica recursos comunitaris per ajudar els consumidors a utilitzar els serveis de Salut Mental adequats
<i>Col·labora, almenys, en 2 processos grupals instal·lats (*)</i> .

14.- COMPETÈNCIA GENERAL: Formar en matèria de salut mental a futurs professionals i especialistes d'infermeria, així com col·laborar en la formació d'altres professionals.

14.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per contribuir al desenvolupament de nous coneixements i en la formació de nous professionals de la salut.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix els elements que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge i utilitza els mètodes educatius adequats als objectius de resultats.

Participa en la formació dels infermers residents de l'especialitat de Salut Mental i d'altres professionals.

Participa de forma activa en les activitats docents i formatives programades en l'especialitat.

15.- COMPETÈNCIA GENERAL: Generar coneixement científic en l'àmbit de la salut, impulsar línies d'investigació i divulgar l'evidència

15.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat de basar la pràctica clínica en la millor evidència científica disponible.

CRITERIS DE RESULTATS

Mostra actitud reflexiva davant la pràctica clínica i inquietud científica

Mostra habilitats per a la lectura crítica de publicacions científiques

Basa la seva pràctica clínica en la millor evidència científica disponible..

Sap dissenyar estratègies eficients de cerca i accés a la informació científica en temes de salut mental, demostrant habilitats per aplicar-la en la pràctica clínica

Avalua críticament les fonts d'informació i desenvolupa, implanta i documenta una estratègia personal de formació contínua..

Demuestra coneixements, habilitats, actituds i comportaments per integrar la investigació en la solució de problemes clínics.

15.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat de generar coneixement científic
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix les fases del procés d'investigació així com les estratègies de recerca i avaluació de la literatura científica.
Coneix dissenys i estratègies de recerca qualitativa i quantitativa
Coneix la construcció, validació i aplicabilitat dels diferents instruments de mesura.
Coneix les tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi de dades així com els programes informàtics per a això.
Coneix línies prioritàries d'investigació en infermeria de salut mental.
Detecta necessitats de recerca a la pràctica clínica.
Aplica els principis ètics de la recerca científica.
Mostra habilitats per generar coneixement científic
Mostra interès i motivació per a realitzar activitats científic-investigadores.
<i>Elabora un Projecte d'Investigació sobre Infermeria en Salut Mental durant el període de la seva formació (*).</i>

15.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat de difondre el coneixement científic
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix les normes de publicació científica, nacionals i internacionals, tant dels mitjans de publicació multidisciplinars com dels disponibles en la seva especialitat.
Coneix les normes bàsiques per a exposicions orals de comunicacions científiques.
Mostra habilitats de comunicació oral i escrita per a la divulgació del treball científic.
Realitza exposició i defensa oral pública del projecte de recerca elaborat al llarg de la formació.
<i>Participa en, almenys, 20 sessions clíniques de l'equip de Salut Mental (*).</i>
<i>Participa en, almenys, 20 sessions clíniques d'infermeria (*).</i>
<i>Presenta, com a mínim, 6 sessions clíniques d'infermeria (*).</i>

16.- COMPETÈNCIA GENERAL: Liderar i / o participar com a membre de l'equip investigador en projectes de recerca multidisciplinaris

16.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per manejar-se en el context de la investigació oficial (R+D+I) mitjançant el coneixement dels programes marc.

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix els plans i programes de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) europeus, transnacionals, nacionals i autonòmics.

Mostra habilitats per actuar en el marc oficial de la investigació (R + D + I).

Coneix les normes de publicació científica, nacionals i internacionals, tant dels mitjans de publicació multidisciplinaris com dels disponibles en la seva especialitat.

Coneix les normes de publicació científica, nacionals i internacionals, tant dels mitjans de publicació multidisciplinaris com dels disponibles en la seva especialitat.

17.- COMPETÈNCIA GENERAL: Dirigir i / o participar en l'organització i administració dels serveis de salut mental

17.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per gestionar els sistemes d'informació relatius a la pràctica professional

CRITERIS DE RESULTATS

Coneix els processos de gestió clínica, els sistemes d'informació i de control de la qualitat, així com l'anàlisi i avaluació dels resultats de l'organització sanitària a la qual pertany.

Actua tenint en compte l'estructura i funcions dels dispositius de salut mental, xarxes de serveis i programes de coordinació, així com les bases establertes de gestió clínica.

Gestiona els sistemes d'informació relatius a la seva pràctica professional.

Es desenvolupa adequadament dins de l'organització funcional establerta.

17.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a gestionar, liderar i coordinar grups de treball i treball en equips intra i interdisciplinaris
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix fonaments teòrics de treball en equip així com els estils de lideratge i les estratègies per a la conducció i dinamització de grups.
Aplica la metodologia de treball en equip.
Col·labora amb el treball en equip intra i intradisciplinari.
Mostra habilitats per a gestionar, liderar i coordinar grups de treball multidisciplinaris així com específics d'infermeria.
Mostra disposició favorable a fer aportacions personals cap a la millora del funcionament de l'equip de treball i d'altres grups amb què interactua.
<i>Participa, en almenys, 10 sessions de coordinació de programes (*).</i>
<i>Col·labora en l'actualització contínua del diagnòstic de Salut Mental de l'àrea sociosanitària, almenys en un dels seus components (*).</i>

18.- COMPETÈNCIA GENERAL: Participar en la determinació d'objectius i estratègies en matèria de salut mental, dins de les línies generals de la política sanitària i social del país

18.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per liderar, coordinar i dirigir els processos de gestió clínica
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix les línies de la política sanitària i social així com l'Estratègia Nacional de Salut Mental i el Pla Director de Salut Mental i Addiccions del Servei Nacional de Salut i de la Comunitat Autònoma.
Coneix les bases de la planificació, administració i organització sanitària així com les de l'exercici de lideratge, la coordinació i la direcció de processos de gestió clínica..
Coneix l'estructura i funcions dels dispositius de Salut Mental, de les xarxes de serveis i dels programes de coordinació assistencial.
Mostra habilitats per a gestionar, liderar i coordinar serveis d'infermeria de salut mental i addiccions, així com processos de gestió clínica.
Orienta a altres professionals sobre els recursos de Salut Mental, l'oferta de serveis i prestacions de l'organització sanitària corresponent.
Demostra un apropiat maneig en la gestió del temps i en la presa de decisions

18.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per descriure les característiques, recursos i dinàmiques de la comunitat a la qual s'atén
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix les característiques, recursos (comunitaris, associatius, grups d'autoajuda ...) i funcionament de la comunitat a la qual atén
Identifica la importància que els recursos sociocomunitaris i els moviments associatius d'autoajuda tenen en l'àmbit de la Salut Mental de la població.
Mostra una actitud reflexiva i creativa mitjançant l'anàlisi i propostes de millora / canvi de la comunitat a la qual s'atén.
Elabora propostes d'orientació per a la utilització dels recursos de la comunitat, dirigides a la persona, família o grups.
Analitza críticament els continguts relatius a la salut mental que apareixen en els mitjans de comunicació
Posseeix capacitats per descriure com es posen en pràctica les polítiques públiques i intenta influir en el desenvolupament de les polítiques sanitàries i socials.

19.- COMPETÈNCIA GENERAL: Gestionar els recursos humans disponibles per valorar, diagnosticar, planificar, executar i avaluar cures d'infermeria de salut mental adreçats a persones, famílies i grups, d'acord amb el concepte d'atenció integral, en el marc de la promoció , la prevenció, el tractament i la rehabilitació de la salut mental, al llarg del cicle vital.

19.1.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a gestionar, liderar i coordinar la millora contínua de la qualitat de les cures
CRITERIS DE RESULTATS
Coneix els principis i eines bàsiques de la qualitat assistencial.
Participa en els programes de garantia i control de qualitat, i en l'anàlisi i avaluació de resultats de l'organització sanitària a la qual pertany
Promou la millora contínua de la qualitat de les cures.
Elabora y utilitza protocols d'actuació d'infermeria.
Utilitza racionalment i amb criteris d'eficiència dels recursos disponibles amb equitat, justícia i equilibri entre el cost i el benefici previsible (optimització de recursos)
Mostra una actitud d'aprenentatge permanent i millora contínua.
Porta a terme activitats de millora contínua en relació a l'avaluació de resultats.
Proporciona amb integritat, honestat i humanitat una assistència de màxima qualitat i avalua de manera sistemàtica les seves actuacions en tots els àmbits professionals.
Demostra coneixements, habilitats i actituds per actuar de manera eficient en el sistema sanitari equilibrant l'assistència als malalts i les necessitats d'aprenentatge.

19.2.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a gestionar, liderar i coordinar l'activitat assistencial i els serveis d'infermeria de Salut Mental i Addiccions.

CRITERIS DE RESULTATS

Exerceix el seu rol identificant-se i compromentent-se amb els objectius de la unitat i del centre de treball i amb el marc organitzatiu, ètic i legal del mateix.

Mostra habilitats per desenvolupar guies d'actuació d'infermeria.

19.3.- COMPETÈNCIA ESPECÍFICA: Capacitat per a assessorar en qualitat d'expert i decidir estratègies en el marc de la Salut Mental

CRITERIS DE RESULTATS

Mostra actitud favorable cap a l'aportació d'idees i l'assessorament en qualitat d'expert.

Mostra predisposició cap a la contribució en la decisió d'estratègies en el marc de la Salut Mental i cap als canvis organitzatius

5. Guàrdies de l'especialitat

La Infermera Resident Especialista en Salut Mental durant el període de formació realitzarà una jornada completa, seguint en funció de la Unitat dels següents horaris:

- **De dilluns a divendres, amb festa en caps de setmana i festius Inter setmanals (vigents a la localitat):**
  - Unitat d'Hospitalització de Psiquiatria d'aguts (UHPA).
  - Unitat d'Hospitalització de Psiquiatria de subaguts (UHPSA).
  - Unitat de Crisi d'Adolescents (UCA).
  - Unitat d'Hospitalització de Desintoxicació (UHD).
  - Unitat d'Hospitalització de Psicogeriatría.
- **De dilluns a divendres, amb festa els caps de setmana i els festius intersetmanals vigents a la localitat) en jornada partida de mati/tarda:**
  - Hospital de Dia de Psiquiatria d'adults (HDA).
  - Hospital de Dia de Psiquiatria d'adolescents (Hdad).
  - Centre d'atenció i Seguiment al Drogodependent (CASD).
  - Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA).
  - Centre de Salut Mental Infantojuvenil (CSMIJ).
  - Programa de Seguiment Individualitzat (PSI).

6. Activitats formatives

Durant el període formatiu la infermera resident en l'especialitat de salut mental participa en les següents activitats.

- Pla Transversal Comú que es realitza de forma conjunta i transversal per als residents de la Corporació Sanitària Parc Taulí.
- Pla Transversal Troncal, Programa Curs MEF, PEF, Infermeria de Salut Mental que s'imparteix a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears, de manera conjunta i transversal amb altres residents de l'Especialitat de Salut Mental (MIR, PIR, IIR) de la comunitat autònoma. Adreça: Acadèmia de Ciències Mèdiques. Carrer Major de Can Caralleu, 1.08017 Barcelona. Dia i hora: tots els dimecres de setembre a juny de 16h a 19 h (durant residència R1).
- **Jornades Inaugurals de la Especialitat de Infermeria de Salut Mental:** Organitzada per la Comissió Plenària de Tutors/es de l'Especialitat de Catalunya formada per representants tutors i tutores de les diferents Unitats docents de la nostra comunitat autònoma. Es realitzen sessions i tallers amb experts en matèria de salut mental. Es

realitza en el mes de Juny, a Barcelona, la duració es de 2-3 dies i la assistència es obligatòria.

6.1 Activitats formatives del Pla Transversal Troncal Comú

El Pla de Formació Comú (PFC) ha estat dissenyat per la Comissió de Docència per a millorar i complementar les competències professionals transversals definides en els programes de Formació Sanitària Especialitzada, que es duran a terme durant els dos anys de residència.

Veure document “Plan de Formación Común” en el següent enllaç <http://www.tauli.cat/tauli/docencia/docencia-de-postgrau/ser-resident-al-parc-tauli>.

6.2. Programa curs MEF/PEF/ Infermeria en Salut Mental

Les activitats formatives del Pla Transversal Troncal són activitats que es realitzen a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears i en que participen tots els residents de l'especialitat d'Infermeria de Salut Mental de Catalunya juntament amb MIR i PIR

Objectius

- Aprofundir en les bases teòriques de l' Infermeria en Salut Mental.
- Adquirir coneixements, habilitats i actituds que facilitin les intervencions en Salut Mental.

Metodologia

- Orientada a l'aprenentatge autònom.
- Basada en l'evidència científica i els principis d'interdisciplinarietat i multidisciplinarietat dels equips professionals d'atenció sanitària.
- Utilitza tècniques d'aprenentatge tant presencial com semipresencial que combinen les exposicions teòriques, els seminaris i la visualització de cassos.

Avaluació

Assistència obligatòria al 90% com a mínim de totes les activitats teòriques i pràctiques. La superació del programa es tindrà en compte en l'avaluació sumatòria final de cada període anual de residència.

Organització

Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears.

Activitats formatives

El Pla Transversal es desenvolupa durant el primer any de residència i té un total aproximat de 112 hores lectives.

A la taula següent s'especifica el contingut formatiu i els docents que l'impartiran.

Metodologia

- Exposicions tècniques interactives i exposició de casos clínics.
- Basada en l'evidència científica i els principis d'interdisciplinarietat i multidisciplinarietat dels equips professionals d'atenció sanitària.

El programa s'organitza en sessions de 3 hores de durada distribuïdes en un període de 9 mesos. Es realitza de juny a setembre (R1) de 16 h a 19 h ,els dimecres.

7. Sessions clíniques i bibliogràfiques específiques.

En el servei de Salut Mental de la Corporació Sanitària i Universitària Parc Taulí es realitzen dues sessions multidisciplinars setmanals, una sessió clínica i una sessió bibliogràfica, en què participen com a ponents professionals de les diferents disciplines.

Els **residents en Salut Mental** participaran en, almenys, 20 sessions clíniques de l'equip de salut mental.

SESSIONS CLÍNiques D'INFERMERIA

En el servei de Salut Mental de la Corporació Sanitària Parc Taulí es realitzen sessions d'infermeria, clíniques i bibliogràfiques, en què participen com a ponents les infermeres del propi servei. Les sessions es plantegen distribuïdes en els dos semestres i són els mateixos professionals del Centre de Salut Mental de Parc Taulí què, des de la seva pròpia experiència, donen a conèixer a la resta de professionals dels casos clínics, les revisions bibliogràfiques realitzades, les iniciatives, els projectes, els programes, les activitats i els tractaments que s'estan desenvolupant i que integren l'assistència, docència, investigació i gestió infermera.

Els residents d'infermeria en Salut Mental:

- Participaran en, al menys, 20 sessions clíniques d'infermeria.
- Presentaran, al menys, 6 sessions clíniques d'infermeria.

8. Oferta d'activitats de recerca per la seva participació pels residents

LÍNIES D'INVESTIGACIÓ DEL SERVEI DE SALUT MENTAL DE LA CORPORACIÓ SANITÀRIA PARC TAULÍ

Al llarg del període formatiu, el resident podrà vincular-se a alguna de les línies de recerca en actiu del Servei de Salut Mental, augmentant el seu grau de responsabilitat de forma creixent. El tutor ha de garantir que el seu aprenentatge en l'àmbit de la investigació sigui adequadament dirigit i supervisat per experts en el tema.

Actualment, al Servei de Salut Mental de la Corporació Sanitària Parc Taulí hi ha tres línies d'investigació multidisciplinària en actiu:

- Esquizofrènia.
- Trastorns afectius i diferències de gènere.
- Epidemiologia i factors de risc (conjuntament amb l'Observatori de Salut Mental de Catalunya).

Aquestes tres línies s'articulen amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), arran del conveni signat amb l'esmentada Universitat i pel qual la Corporació Sanitària Parc Taulí és Unitat Docent de la UAB

A continuació s'especifiquen els projectes de recerca iniciats o finalitzats que estan vinculats a les tres línies de recerca:

8.1. Línia de recerca d'Esquizofrènia

Els projectes de recerca iniciats o finalitzats en aquesta línia de recerca són:

- CEIC 2004552. Salut familiar i Esquizofrènia: Intervenció i avaluació multicèntrica sobre l'efectivitat del treball familiar. Investigador / a principal: Cristina Domenech Abella.
- CEIC 2009538. Improving social cognition and metacognition in schizophrenia: a telerehabilitation project. Investigador/a principal: Diego J. Palao Vidal.
- CEIC 2010601. Validació del schizophrenia Objective functioning instrument (SOFI) en pacients amb esquizofrènia. Investigador/a principal: Diego J. Palao Vidal.

8.2. Línia de recerca de Trastorns afectius i diferències de gènere

- CEIC 2009602. Avaluació de resultats de teràpia grupal de mentalització en dones amb Trastorn Límit de Personalitat. Investigador/a principal: Miriam Santamaría Schaaf.

- CEIC 2010604. Violència de gènere i estrès posttraumàtic en dones drogodependents en tractament de manteniment amb metadona. Investigador/a principal: Jesús V. Cobo Gómez.
- CEIC 2011034. Estudi multicèntric, aleatoritzat, doble cec, per avaluar l'eficàcia seguretat i tolerabilitat d'un tractament combinat d'aripiprazol i escitalopram per via oral, en pacients amb trastorn de depressió major. Investigador/a principal: Diego J. Palao Vidal.
- CEIC 2011038. Estudi multicèntric, obert, de 52 setmanes de durada, per avaluar l'eficàcia i tolerabilitat d'un tractament combinat d'aripiprazol i escitalopram per via oral en pacients amb trastorn de depressió major. Investigador/a principal: Diego J. Palao Vidal.
- CEIC 2011070. Estudi de dosis flexibles, aleatoritzat, doble cec, controlat, amb grups paral·lels per avaluar els efectes de Lu AA21004 en comparació amb agomelatina en pacients adults amb trastorn depressiu major i resposta insuficient al tractament antidepressiu. Investigador/a principal: Diego J. Palao Vidal.
- CEIC 2011507. Neurobiologia, bases genètiques i predictors de risc de suïcidi en la nostra població de referència. Estudi casos-controles amb autòpsia psicològica. Investigador/a principal: Isabel Parra Uribe.
- CEIC 2011516. Avaluació de resultats de teràpia grupal de mentalització en dones amb trastorn límit de personalitat introduint pacients externs. Investigador/a principal: Miriam Santamaría Schaaf.
- CEIC 2011606. Teràpia Electroconvulsiva. Efectes cognitius aguts i a mig/llarg termini. Investigador/a principal: Erika Martínez Amoros.

8.3. Línia de recerca d'Epidemiologia i factors de risc

- CEIC 2009556. Tensió arterial i freqüència cardíaca com predictors del síndrome d'estrès posttraumàtic(PTDS) en accidentats de trànsit. Investigador/a principal: Ramon Coronas Borri.
- CEIC 2009594. Estudi internacional multicèntric sobre l' identificació de símptomes psiquiàtrics entre la població llatina: un estudi pilot. Investigador/a principal: Diego J. Palao Vidal.
- CEIC 2010579. Efectivitat del Pla de Seguiment Individualitzat en pacients amb Trastorn Mental Sever. Investigador/a principal: Montserrat PañosMartínez.

- CEIC 2010592. Estudi dels subtipus del TDA-H en pacients atesos a la Unitat de TDA-H del Hospital Parc Taulí. Investigador/a principal: Ricardo Migliorelli.
- CEIC 2010598. Dificultats familiars en el compliment del pla terapèutic en trastorns de conducta alimentària. Investigador/a principal: Jordi Torralbas Ortega.
- CEIC 2010610. Influència del Programa de Manteniment de Metadona en el context social i laboral en els addictes a opiàcies. Investigador/a principal: Alberto Granero Lázaro.
- CEIC 2011063. Estudi en fase 4, obert, multicèntric, de la seguretat durant 2 anys de tractament amb lisdexanfetamina dimesilato en nens i adolescents de 6 a 17 anys amb trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH). Investigador/a principal: Montserrat Pàmias Massana.
- CEIC 2011526. Traducció, validesa i fiabilitat de l'escala de religiositat de Kapogiannis. Investigador/a principal: Montserrat Porter Moli.
- CEIC 2011581. Anàlisi dels factors de risc cardiovascular en usuaris amb Trastorn Mental Sever. Investigador/a principal: Ester Patró Moncunill.
- CEIC 2012007. Eficàcia d'una intervenció grupal d'infermeria per a la prevenció del risc cardiovascular en persones amb un Trastorn Mental Sever. Investigador/a principal: Montserrat PañosMartínez.
- CEIC 2012531: Fòbia a empassar: Factors associats, diagnòstic i tractament en El Centre de Salut Mental Infanto-Juvenil. Investigador/a principal: Jordi Torralbas Ortega.

BEQUES CIR CORPORACIÓ SANITÀRIA PARC TAULÍ

Són beques de caràcter anual i convocatòria oberta a tots els professionals de la Corporació Sanitària Parc Taulí.

En els dos anys s'han presentat des del servei de salut mental diferents projectes en les convocatòries anuals de les beques CIR, sent premiadats els següents projectes:

- BEQUES CIR 2010. Estudi d'efectivitat de l'implantació del projecte europeu contra la depressió (EAAD) a la ciutat de Sabadell. Investigador / a principal: Anna Isabel Cebri à Meca.
- BEQUES CIR 2011. Eficàcia d'una intervenció grupal d'infermeria per a la prevenció del risc cardiovascular en persones amb un trastorn mental sever. Investigador / a principal: Montserrat PañosMartínez.

Serveis de l'Oficina d'Investigació:

- Assessorament metodològic
- Disseny de projectes
- Estadística
- Informació convocatòries
- Informació i suport per a la gestió dels principis de legalitat en tot el referent a tasques d'investigació
- Habilitar i gestionar els circuits i requeriments necessaris per fer recerca de qualitat.
- Altres serveis específics relacionats amb la investigació
- Assistència, com a oient, a les sessions del CEIC